

■ Слова — дэлегатам

ПРЫЦЯГАЛЬНЫЯ ДЛЯ ЖЫЦЦА ГАРАДЖАН І ТУРЫСТАЎ

Віцебск на V Усебеларускім народным сходзе прадставіць 109 чалавек. Сярод іх старшыня гарвыканкама Віктар НІКАЛАЙКІН. На пасадзе з вясны 2009-га. У пазамінуўшым годзе за плённае дзейнасць у развіцці горада, аднаўленне помнікаў архітэктуры, павелічэнне колькасці турыстаў і іншых заслугі ўзнагароджаны ордэнам Пашаны.

Фота Аляксандра СТАРКА

ВІЦЕБСК РАСЦЕ

Па колькасці насельніцтва Віцебск у Беларусі на чацвёртым месцы (пасля Мінска, Гомеля, Магілёва). На сёння тут каля 377 тысяч жыхароў. Цікава, што ў яго «жаночы твар»: сярод усіх гараджан усяго каля 167 тысяч прадстаўнікоў «моцнай палавіны чалавецтва». У апошнія гады фіксуецца паліяпаўненне дэмаграфічнага становішча.

— Вось ужо трэці год натуральны прырост насельніцтва прыкладна 400 чалавек. Шмат людзей прызджае да нас: у 1-м квартале на пастаяннае месца жыхарства прыехалі 2091 чалавек, з'ехалі 1356, — расказвае мэр Віцебска.

Мясцовая ўлада зацікаўлена ў павелічэнні колькасці жыхароў. Большая частка фінансавых паступленняў у казну — падатак на зарплату. Бюджэт таксама папаўняецца ў асноўным за кошт падаткаў на прыбытак, на дабавленую вартасць, на спрошчаныя сістэме падаткаабкладання. Плюс даходаў ад рэалізацыі дзяржаўнай маёмасці.

За п'яцігодку ў Віцебску ўзвалі каля 130 шматпавярховых жылых дамоў. Для параўнання, усяго ў горадзе 2421 шматкватэрны гмах. А вуліц, праспектаў, завулкаў — 1380.

— Калі лічыць новае жыллё ў квадратных метрах, гэта прыблізна 800 тысяч. Напрыклад, летась здалі пад ключ 145 тысяч «кватэраў». Практична новы мікра-раён вырас у Віцебску. Акрамя таго, развіваецца індывідуальнае будаўніцтва, — працягвае Віктар Нікалайкін.

Прыблізна 335 сем'яў перасялілі з дамоў без выгод, якія прызналі непрыдатнымі для пражывання.

Надаўна быў заселены другі ў Віцебску 120-кватэрны арэндны дом. Мэр прызнае, што людзі маюць вялікую патрэбу ў такім жыллі.

— На пражыванне ў новым арэндным доме было пададзена больш за 700 заяў. Плата па кішні: каля 1 мільёна рублёў у месяц — за аднакватэрую кватэру. Пад 1,5 мільёна — за «двушку», каля 2-х мільёнаў за

3-пакёвую. На другасным рынку, наколькі ведаю, меней чым за 2 мільёны зняць кватэру немагчыма, — падлічыў мэр.

Улічваючы вялікі попыт, гарвыканкам пастараецца і надалей узводзіць «метры ў арэнду».

СЯРЭДНЯЯ ЗАРПЛАТА

На жаль, у Віцебску, як кажуць, далёка да сярэдняй зарплаты па Мінску: 6 мільёнаў 585 тысяч у месяц (інфармацыя за красавік. — А.П.). Хоць і тут ёсць прадпрыемствы, дзе ў сярэднім зарабляюць больш за 10 і нават пад 14 мільёнаў рублёў.

Віктар Нікалайкін адзначыў, што ў зарплатных лідарах, акрамя прадпрыемстваў, напрыклад, па аказанні паслуг сувязі, пастаўцы электраэнергіі і газу, ёсць і недзяржаўныя. У прыватнасці, на фірме па выбабе ветэрынарных прэпаратаў плаціць у месяц у сярэднім 13,8 мільёна рублёў. А на некаторых дзяржаўных пляцах меней за 3 мільёны. Мэр скажаў, што ўсё залежыць ад таго, як кіруюні забяспечыць плённае дзейнасць.

— Напрыклад, у школах дырэктары атрымліваюць па-рознаму: дзе па 8 мільёнаў, а ў некаторых — значна больш. Гэта тры, што вядуць урокі і наладзілі актыўнае пазабюджэснае фінансаванне (платныя паслугі школы. — А.П.). Так і вытворцы: дзе своечасова правялі мадэрнізацыю, асвоілі выраб канкурэнтаздольнай прадукцыі, там на плаву, — разважае старшыня гарвыканкама.

У цэлым за п'яцігодку аб'ёмы прамысловай вытворчасці выраслі ў 1,4 раза!

РЫНАК ПРАЦЫ

У Віцебску на сёння складаная сітуацыя на рынку працы. У афіцыйным спісе тых, хто не шукае, каля 2,6 тысячы чалавек. Узровень беспрацоўя — 2,5%. Раней на 4 тысячы вакансій пра-тэндвала толькі каля 600 беспрацоўцаў. Пры гэтым толькі за першыя 3 месяцы ўладкаваны каля 615 гараджан.

Сярод новых вытворчасцяў — прадпрыемства па выбабе гандлёвага абсталявання. Літаральна другое жыццё атрымлівае футравы камбінат, які ўвайшоў у знакаміты недзяржаўны абутковы холдынг «Марка». Яго ўзначальвае сенатар Мікалай Мартынаў. Між іншым, прыкладна кожны шосты гараджанін працуе на прадпрыемствах малага, сярэдняга бізнесу, або, як кажуць, на сябе.

Скаргі з боку прадпрыемальнікаў пра тое, што, маўляў, дорага арандаваць памішканні гарадской камунальнай уласнасці, мэр аргументуе лічбамі. Па яго падліках, нават 5 еўра за «кварт» танней, чым у камерцыйных гандлёвых цэнтрах. Мясцовая ўлада, дарчы, за кошт грошаў, атрыманых за арэнду, рамантуе двары. Дык чаму павінны «вэйграваль» толькі камерсанта?

САДКІ І ШКОЛЫ

Мэр не ўтойвае проблем. У прыватнасці, у новых мікра-раёнах не хапае дзіцячых садкоў, школ, медыцынскіх устаноў.

— Але, каб пабудавалі школу, спатрэбіцца 242 мільярды рублёў, садок — каля 62, паліклініку — пад 270 мільярдаў, а на больш буйны амбулаторны мед-цэнтр — каля 452 мільярдаў, — канстатуе мэр.

Пры гэтым, вядома, трэба рамантаваць дарогі, тратуары, скверы. Працягваецца рамонт унікальнага будынка, дзе працавалі Шагал, вядомыя авангардысты. Трэба дабудаваць новы заапарк — самы вялікі ў краіне. Чакаюць завяршэння іншых аб'ектаў.

У планах узвядзенне аквапарку, палаца гарадскога ЗАГСа (цяперашні знаходзіцца на 1-м паверсе жылга дома), парку за-баў для дзяцей.

Значна лепшыя справы з крамамі. Як падкрэсліў мэр, нават на ўскраінах няма праблем з гандлем. У параўнанні з 2010 годам прырост гандлёвых плошчаў адбыўся ў 2 разы! Па сутнасці, вырашана пытанне грамадска-га транспарту. У прыватнасці, за апошнія некалькі гадоў купілі па 20 тралейбусаў і трамваяў.

Сустракаючыся з землякамі — дэлегатамі сходу, Віктар Нікалайкін падкрэсліў, што ўдзельнічаць у такім форуме гэта і гонар, і неабходнасць падвесці вынікі.

— Думаю, трэба кожнаму дэлегату і кіруюні прааналізаваць для сабе, як прайшла п'яцігодка. Што дасягнута, створана? І неабходна вылучыць на памылках, каб ісці да наступнага развіцця, — скажаў мэр.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@vziazda.by

КУЛЬТУРНЫ ФУНДАМЕНТ будзе ў найбліжэйшыя пяць гадоў толькі ўмацоўвацца

«На чарговым Усебеларускім народным сходзе будуць вызначаны галоўныя шляхі, па якіх мы павінны рухацца ў наступнай п'яцігодцы, якія дазваляць працягнуць дынамічнае развіццё галін культуры, аховы здароўя, фізічнай культуры і спорту. Гэта забяспечыць далейшае развіццё, умацаванне пазіцый і росквіт Беларусі. Пры гэтым у цэнтры ўвагі застаецца комплекснае развіццё краіны», — паведаміла Святлана САРОКА, член Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццё Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, дырэктар дзяржаўнай установы «Палац культуры г. Маладзечна», кажучы пра маючы адбыцца агульнанацыянальны форум — пяты Усебеларускі народны сход.

На яе думку, тое, што 2016-ты абвешчаны Годам культуры, з'яўляецца пераканаўчым сведчаннем адметнай ролі культуры ў сучасным грамадстве. Пры гэтым развіццё сферы культуры застаецца адным з прыярытэтаў сацыяльнай палітыкі нашай дзяржавы, а культуры ўзровень грамадзян у значнай ступені вызначае эканамічны дасягненні краіны. «Гэта нацэлявае прадстаўнікоў галіны

культуры на павышэнне якасці прадастаўляемых паслуг, узроўню праводзімых мерапрыемстваў, а таксама на беражлівую адносіны да творчай асобы, ад дзейнасці якой залежыць стан культуры ў краіне», — лічыць Святлана Сарока.

Парламентарый упэўнена, што ў сферы культуры ёсць усе рэзервы, каб працягнуць паступальнае развіццё і ўнесці ўклад у павышэнне дабрабыту беларусаў. «Толькі комплексны падыход да вырашэння паўсядзённых задач, умённе аналізаваць і крытычна падыходзіць да сваёй і працы падначаленых, вывучэнне вопыту работы і перадавых тэхналогій работы з насельніцтвам дазволіць нам падняць дзейнасць галіны культуры на якасна новы ўзровень», — адзначыла дырэктар Палаца культуры. — Бягучая п'яцігодка паспрыяе павышэнню маральнай і матэрыяльнай зацікаўленасці ў выніках працы, а таксама вырашэнню шэрагу набалельых праблем».

Акрамя таго, за апошнія гады створаны шэраг прэферэнцый для галіны культуры. Сёння дзяржава ажыццяўляе канкрэтныя меры, накіраваныя на падтрымку сферы культуры. У мінулым п'яцігоддзі пасляхова рэалізавана дзяржаўная праграма «Культура Беларусі на 2011—2015 гады» і прынята адпаведная праграма на

2016—2020 гады. Па словах Святланы Сарокі, гэты год стане знакавым для ўсёй галіны культуры. Будзе прыняты Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры, які стане першым у свеце дакументам такога кіталту і першым, напісаным па-беларуску. Ён сістэматызавае заканадаўства ў сферы культуры, спрысціць яго прымяненне і палепшыць умовы для працы ўстаноў культуры і людзей, якія задзейнічаны ў гэтай галіне.

Выступаючы на сходзе дэлегатаў п'ялага Усебеларускага народнага сходу ад Мінскай вобласці, сенатар адзначыла дасягненні цэнтральнага рэгіёна краіны за мінулы п'яцігодку, а таксама агучыла актуальныя праблемы для ўнясення ў Праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на 2016—2020 гады, накіраваныя на развіццё сферы культуры.

Бераніка ПУСТАВІТ. pustavit@vziazda.by

«МОЛАДЗЬ ХОЧА ПРАЦАВАЦЬ І ВЕДАЦЬ, ЯКІМ БУДЗЕ ЗАЎТРАШНІ ДЗЕНЬ»

Чаго чакае ад Усебеларускага народнага сходу моладзь з рэгіёнаў? Якія праблемы яе турбуюць? Чым яна можа пахваліцца? Пра гэта карэспандэнту «Звязды» расказаў дэлегат сходу Вадзім ЗАРУБА, першы сакратар Столінскай раённай арганізацыі Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі.

— Ад з'езда заўсёды чакаем шмат: на ім жа вызначаюцца асноўныя кірункі на бліжэйшую п'яцігодку, — кажа Вадзім Заруба. — Цікаваць пытанні, якія турбуюць не толькі нашу столінскую моладзь, але і ўвогуле ўсіх маладых людзей краіны. У першую чаргу, гэта працаўладкаванне. Моладзі не ўсё роўна, якім будзе заўтрашні дзень, дзе працаваць, як жыць далей. Студэнта, школьніка цікавіць, якія новыя спецыяльнасці будуць адкрывацца, ці будзе гарантавана працоўнае месца пасля заканчэння ўніверсітэта. Турбуе і пытанне льготнага крэдытавання. Яно, відаць, сёння адно з самых важных. Моладзь нават не так моцна цікавіцца рэзкім павелічэннем заробатнай платы, як магчымаасцю атрымаць льготнае жыллё.

Што да моладзі Століна, то ў раёне налічваецца калі 14 тысяч маладых людзей. Добрыя паказчыкі ў раённым камітэце БРСМ па занятасці моладзі летам. Усе хочучы працаваць, і студэнты таксама. У мяне зараз ёсць спіс на больш чым 100 студэнтаў устаноў адукацыі, якія прызджаюць на летнія канікулы дадому і хочучы працаўладкавацца.

Летас у нас у складзе студэнцкіх атрадаў было працаўладкавана 426 чалавек. Па выніках рэспубліканскага конкурсу «Трэці працоўны семестр — 2015», атрад, што працаваў на Гарынінскім агракамбінаце, быў прызнаны лепшым сэрвісным атрадам у Беларусі. Камандзір атрада, Дзмітрый Шурхай, навучэнец Столінскага дзяржаўнага аграрна-эканамічнага каледжа, быў прызнаны лепшым камандзірам. Увогуле ж наш раёны камітэт заняў трэцяе месца па паказчыку занятасці моладзі ў краіне сярод раённых камітэтаў.

Што да цікавінаў у жыцці моладзі Столінскага раёна, то там вельмі развіты рух байкераў.

— Ёсць мотаклуб «Айран Самурай» (у перакладзе — «Жалезны самурай»), яго кіруюні — Дзіма Цыганкоў, — расказаў першы сакратар раённай арганізацыі БРСМ. — Гады тры таму гэты хлопец прыйшоў з ідэяй правесці байк-лэбл. Тады яго наведалі прыкладна 35 чалавек, праз год — каля ста чалавек, сёлета было прыкладна 200 байкераў. Яны прыехалі з розных куткоў Беларусі — з Мінска, Віцебска, Магілёва. Хлопцы з клубам навідамаюча ва ўсім, у тым ліку і ў дабрачыннасці. Яны штогод пры правядзенні сваіх мерапрыемстваў наведваюць і прытулкі, і школы, і дамы сямейнага тыпу. Увогуле, мы робім шмат усёго. Байкеры дапамагаюць нам і ў рабоце з цяжкімі падлеткамі — апошнія ахвотна ідуць на кантакт з матэрыялістамі.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@vziazda.by

г. Столін.

Якім быць Мінску ў найбліжэйшыя 5 гадоў

будзе пасланы не толькі ў міліцыю ці прыватнае ахоўнае агенства, але і ў ідальнічку дома.

Гэтую паслугу прапануе Белтэлекам. Спецыялісты сцвярджаюць, што «разумны дом» — выгадная сістэма, якая дазваляе эканоміць на асвятленні да 40% і на ацяпленні — да 30% сродкаў. Зрэшты, па словах мінскага мэра, жыхары сталіцы самі змогуць прааналізаваць, ці дазваляе «разумны дом» атпымізаваць выдаткі.

Колькасць «разумных дамоў» будзе залежаць ад попыту. Пакуль ён невысокі. Тым не менш, як сцвярджае Андрэй Шорац, раней, напрыклад, былі вельмі дарагімі мабільныя тэлефоны і кам'ютары. Цяпер гэтыя прылады ёсць практычна ў кожнага жыхара нашай краіны. Тое ж самае, на яго думку, будзе і з сістэмай «разумны дом». Не за гарамі час, калі яна стане даступнай кожнаму.

Перасадзіць мінчан

з асабістага аўто ў аўтобус

Значная частка жыцця сталічнага жыхара звязана з перамяшчэннем — на аўтамабілі або на грамадскім транспарце. Прычым, на думку экспертаў, ад таго, наколькі яно хуткае і зручнае, амаль на траціну залежыць якасць жыцця гараджан.

У Мінску ў апошнія гады лавінападобна расце колькасць аўтамабіляў, што ў сваю чаргу правакца ўзнікненне затораў на дарогах. Да таго ж, многія беларусы, купіўшы машыну, не лічаць неабходным траціцца на паркоўку. Платныя паркінгі стаяць амаль пустымі, затое забяляныя зоны ў дварах застаўленыя аўтамабілямі.

Што тычыцца затораў у класічным разуменні, то старшыня Мінгарвыканкама лічыць, што ў Мінску іх няма, хоць узровень аўтамабілізацыі ў нашай сталіцы вышэйшы, чым у Маскве ці, напрыклад, Пекіне. Так, на 2 млн насельніцтва Мінска прыпадае каля 800 тысяч

